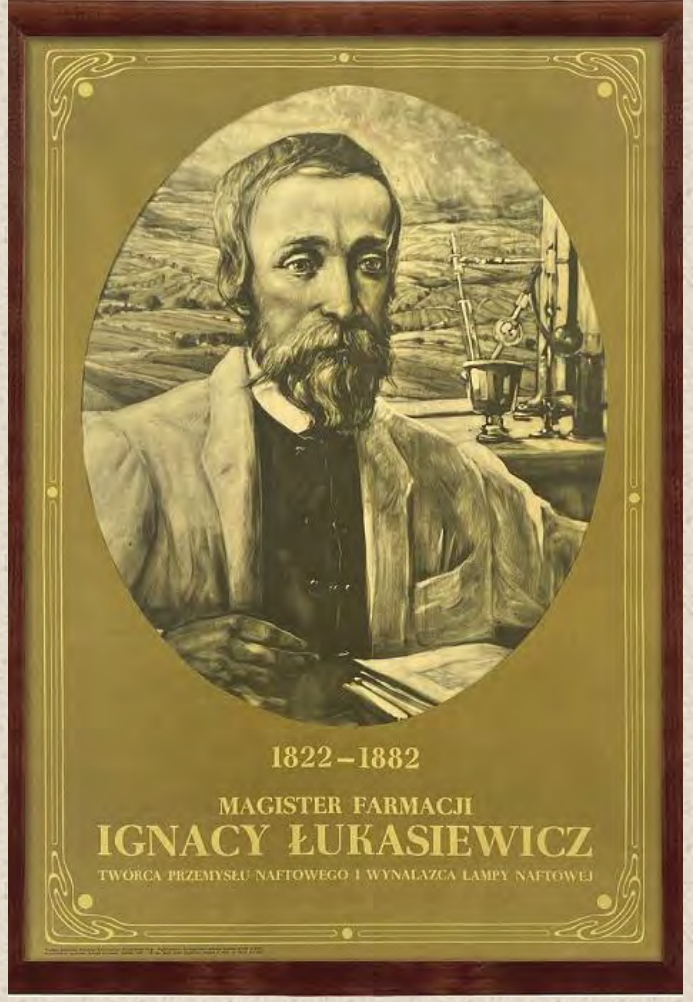

Ignacy Łukasiewicz (1822-1882) Farmaceuta

Seminarium z okazji 200-lecia urodzin Ignacego Łukasiewicza
Wydział Chemii UJ, 27 września 2022
Obchody Roku Ignacego Łukasiewicza

dr Agnieszka Rzepiela
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie

Ławeczka Ignacego Łukasiewicza w Poznaniu

Ławeczka Ignacego Łukasiewicza w Gorlicach

Pomnik I. Łukasiewicza w Krośnie odsłonięty w 1932 r.

2022

Pomnik I. Łukasiewicza w Płocku.

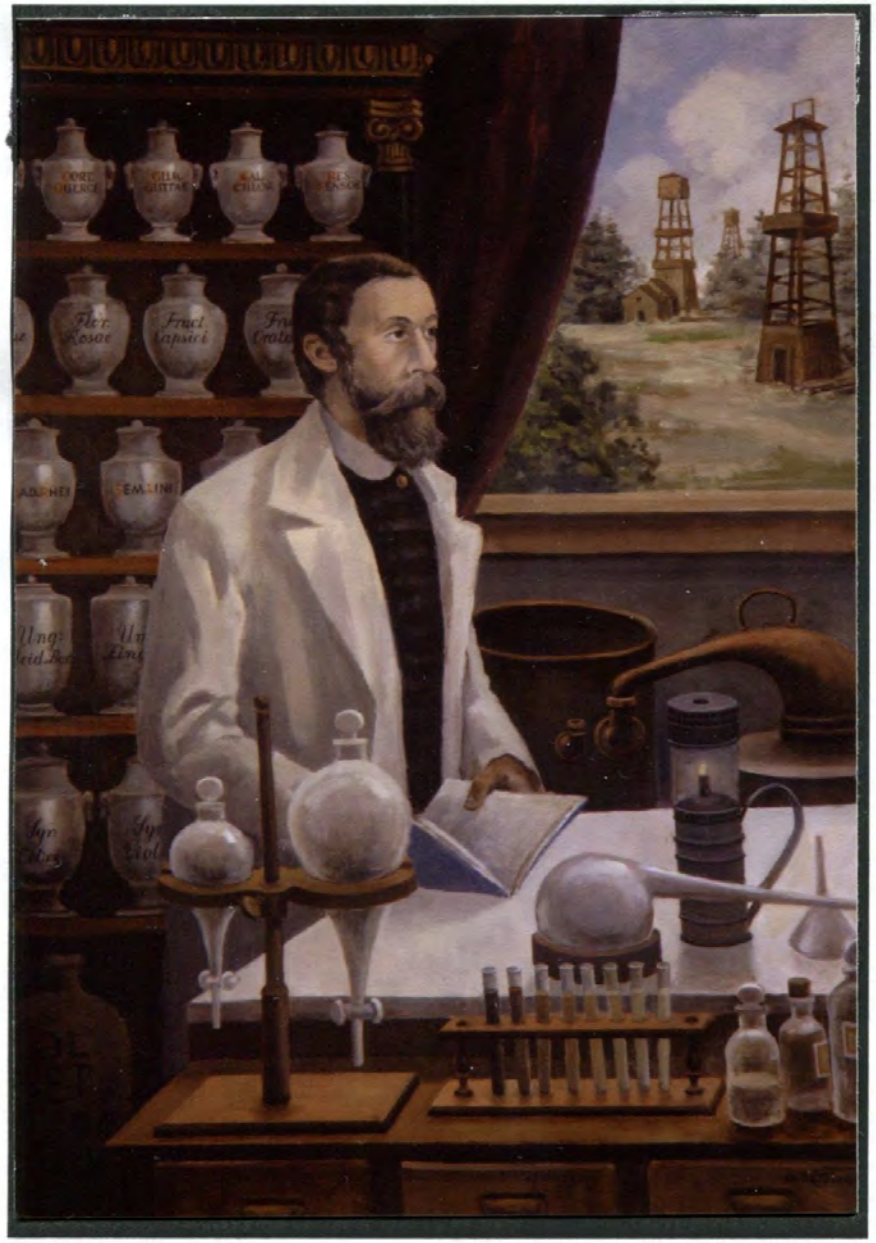

K. Kmieć, Exlibris Aptekarzy Polskich, 2003, linoryt.

Mural w Krośnie, odsłonięty 30 lipca 2022.

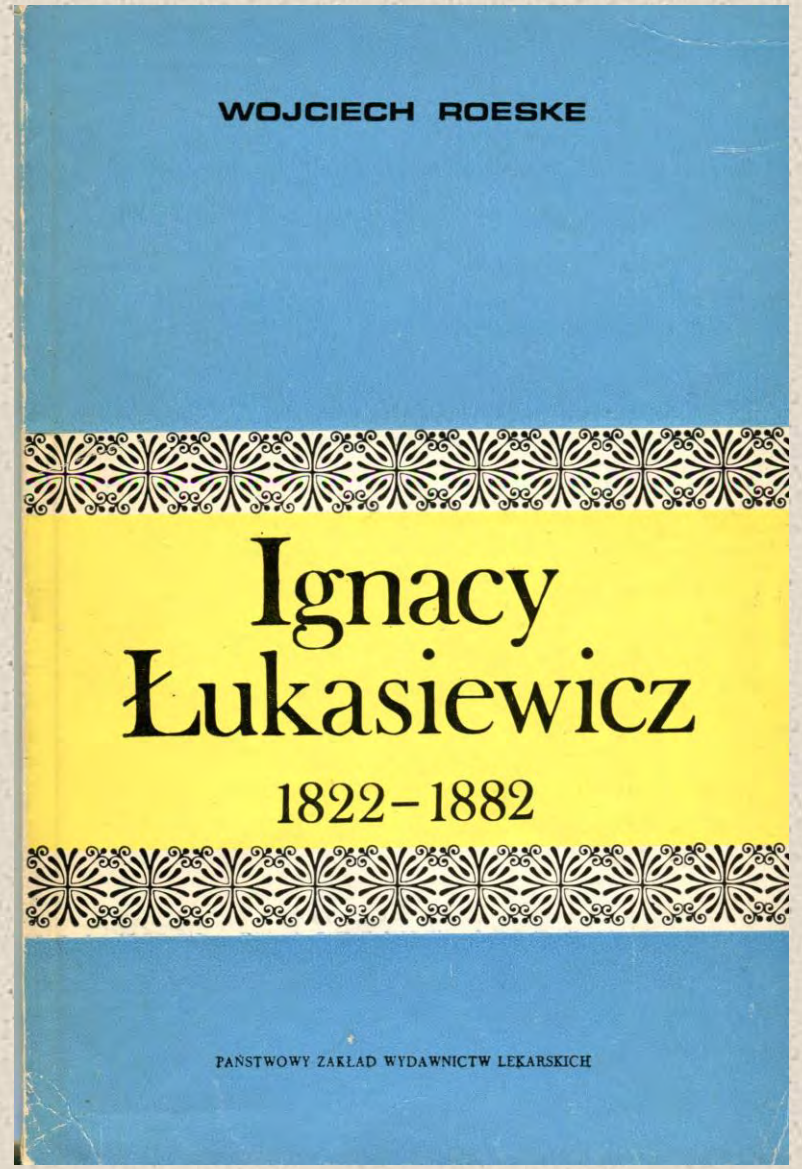
IGNACY ŁUKASIEWICZ W APTECZNYM LABORATORIUM

Mieczysław Wątorski

Matką petrochemii i przemysłu naftowego była polska farmacja, kolebką – laboratorium apteczne.

Wojciech Roeske

Obraz olejny, namalowany przez M. Wątorskiego, profesora krakowskiej ASP, wg projektu prof. W. Roeske, ufundowany dla Politechniki Rzeszowskiej przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego.

Warszawa 1974

Prof. Wojciech Roeske (1916-2002), historyk farmacji, dyrektor Muzeum Farmacji Akademii Medycznej w Krakowie w latach 1965-1986.

Ważniejsze daty z życia Ignacego Łukasiewicza
Na podstawie książki S. Brzozowskiego pt. *Ignacy Łukasiewicz*

1822 – 8 marca: data urodzin w Zadusznikach k. Mielca Jana Bożego Józefa Ignacego Łukasiewicza, syna Józefa i Apolonii ze Świetlików

1832 – rozpoczęcie nauki gimnazjalnej w Rzeszowie

1836 – przerwanie nauki, praktyka apteczna w Łańcucie

1837 – kontakt z konspiracyjną Konfederacją Powszechną Narodu Polskiego

1838 – kontakt z konspiracyjnym Sprzysiężeniem Demokratów Polskich

1840 – egzamin tyrocynalny na pomocnika aptekarskiego; pierwsze przesłuchanie na policji

1841 – Łukasiewicz podejmuje pracę w aptece w Rzeszowie

1845 – kontakt z E. Dembowskim; Łukasiewicz emisariuszem Towarzystwa Demokratycznego na powiat rzeszowski

1846 – 19 lutego: aresztowanie Łukasiewicza, więzienie w Rzeszowie

1847 – 8 maja: przeniesienie do więzienia we Lwowie; 27 grudnia: zwolnienie z więzienia z braku dowodów winy; nakaz osiedlenia we Lwowie

1848 – rozpoczęcie pracy w aptece Mikolascha we Lwowie

1850 – rozpoczęcie studiów farmaceutycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim

1851 – październik: kierownictwo fabryki ałunu w Dąbrowie k. Chrzanowa

1852 – 23 marca: ukończenie studiów farmaceutycznych w Krakowie, wyjazd na studia do Wiednia; 30 lipca: magisterium farmacji w Wiedniu, powrót do Lwowa

1853 – uzyskanie nafty w warunkach laboratoryjnych, konstrukcja pierwszej lampy naftowej; 31 lipca: oświetlenie lampami naftowymi Szpitala O.O Pijarów we Lwowie i pierwsza transakcja naftowa na świecie: sprzedaż nafty Szpitalowi

1853 – założenie pierwszej na świecie kopalni ropy naftowej w Bóbrce k. Krosna

1856 – rafineria nafty w Ulaszowicach k. Jasła

1857 – wydzierżawienie apteki w Jaśle, małżeństwo z Honoratą Stacherską, przeniesienie się do Jasła

1858 – własna apteka w Brzostku, rezygnacja z apteki w Gorlicach

1859 – śmierć córki Marianny, sprzedaż apteki w Brzostku

1860 – pożar destylarni w Ulaszowicach

1861 – spółka Łukasiewicz–Trzecieski–Klobassa; założenie rafinerii w Polance

1862 – wprowadzenie ręcznego wiercenia udarowego w Bóbrce

1864 – pożar rafinerii w Polance

1865 – przeprowadzka do posiadłości w Chorkówce, założenie rafinerii w tej miejscowości

1873 – medal i dyplom na Międzynarodowej Wystawie Powszechnej w Wiedniu; odznaczenie papieskim Orderem Św. Grzegorza; Łukasiewicz szambelanem papieskim

1976 – Łukasiewicz posłem do Sejmu Krajowego we Lwowie

1879 – wyjazd do Wiednia w sprawie ustawy naftowej

1880 – założenie Krajowego Towarzystwa Naftowego

1882 – 7 stycznia: śmierć Ignacego Łukasiewicza

Dawne gimnazjum o.o. Pijarów w Rzeszowie, obecnie I Liceum Ogólnokształcące.

Apteka „Pod Matką Boską” mgr. Antoniego Swobody w Łańcucie.

Apteka A. Swobody w Łańcucie.
Stanisław Hübner.

Apteka „Pod Złotą Gwiazdą”
Piotra Mikolascha we Lwowie,
ul. M. Kopernika 1.
XIX wiek.

Laboratorium apteki „Pod Złotą Gwiazdą” Piotra Mikolascha we Lwowie.
Zdjęcie wykonał w 1923 roku Jan Wiesław Radwański (1859–1923), aptekarz, właściciel „Apteki Czternastej” w Krakowie,
który wcześniej przez wiele lat kierował laboratorium apteki „Pod Gwiazdą”.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

Apteka „Pod Złotą Gwiazdą” we Lwowie, należąca do rodziny Mikolaschów.
Zdjęcie wykonał w **1923** roku Jan Wiesław Radwański (1859–1923), aptekarz, właściciel „Apteki Czternastej” w Krakowie , który wcześniej przez wiele lat kierował laboratorium apteki „Pod Gwiazdą”.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

Reklama produktów apteki „Pod Gwiazdą”
Piotra Mikolascha we Lwowie.
Poniżej: buteleczka z apteki.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

APTEKA POD GWIAZDĄ

Piotra Mikolascha

we Lwowie

poleca środki własnego wyrobu, za których nieszkodliwość, skuteczność, prawdziwość i sumienne sporządzenie ręczy:

Wina lecznicze, jedyne, które przez największe znakomitości lekarskie, jak przez Dra. Brauna, Dr. Draschego, Dra Spaetha, Dra Lorinsera we Wiedniu, przez Dra Biesiadeckiego i wszystkich niemal lekarzy we Lwowie, Krakowie i Czerniowcach świadectwami odszczególniającemi zaszczycone zostały i przez tychże codziennie ordynowane bywają, jakoto: *Wino hiszpańskie, chinowe, chinowo-żelaziste, pepsynowe, rzewieniowe* (rumbarbarowe).

Proszek mięsny. Środek nader odżywiający, który zawiera daleko więcej części pożywnych, aniżeli ekstrakt mięsny.

Wody lecznicze gazowe. *Woda gazowa gorzka*, środek przeczyszczający znakomity. *Woda gazowa alkaliczna*, szczaw alkaliczny o wiele skuteczniejszy jak szczawy podobne naturalne. *Woda gazowa magnowa*, przeciw zgadze, kwasom żołądkowym przy żółtaczce. *Woda gazowa żelazista*, zawiera żelazo w połączeniu które przez organizm bardzo łatwo przyswajane bywa. *Woda gazowa jodowa i bromowa* zawiera jod względnie brom w ilości 10 razy większej jak najsilniejsze wody rodzime, pierwiastki te zawierające. *Woda gazowa litowa* przeciw cierpieniom pęcherza i nerek, przeciw gośćowi, reumatyzmowi i t. p. *Woda gazowa salicylowa* jest do użycia daleko przyjemniejsza, jak kwas salicylowy lub salicylan sodowy w jakiejkolwiek innej postaci, przytem nie wywołuje niestrawności, jak inne preparaty salicylowe. *Lemoniada gazowa* angielska, środek łagodnie przeczyszczający dla dzieci i dla wątłych kobiet.

Woda do ust salicylowa i proszek salicylowy do zębów, dwa środki znakomite do utrzymywania zębów i dziąseł w stanie zdrowym, ponieważ niszczą wszelkie na zębach i dziąsłach osadzające się zarodki szkodliwe.

Woda kolońska znakomita i tania. Kilka łyżeczek, dodanych do zwykłej wody do mycia twarzy i rąk czynią wodę miękką i rozpuszczają nieczystość skóry.

Olejek z sosny do wytwarzania w pokoju woni leśnej, nader zbawiennej dla organów oddechowych. Do tego rozpylacze różnego rodzaju.

Cukierki mchowe i słodowe, zawierają żelatynę z mchu islandzkiego, względnie ekstrakt słodowy, środki na kaszel bardzo skuteczne.

Woda kolońska z solą i bez soli, na różnorodne cierpienia tak wewnętrznie, jakoteż zewnętrznie używana.

Destufektor, środek do wąchania, zapobiegający katarom, niszczący zarodki chorób zaraźliwych, jak szkarlatyna, dyfteryt, tyfus, suchoty i t. p. Bardzo ważny środek dla dzieci do szkół uczęszczających i dla tych, którzy z konieczności stykają się z chorymi na powyższe słabości.

Pomada alcaloide, zawierająca chininę i kwas garbnikowy w tłuszczu czysto roślinnym.

Pomady roślinne, *chinowa, ziołowa millefleurs, różana.*

Środek na odgniotki, niezawodny w przeciągu 8—10 dni uwalnia całkowicie od tej plagi.

Puder czysto ryżowy, nieszkodliwy w pudełkach z puszkiem i bez puszku.

Płyn na odmrożenie, goi w krótkim czasie odmrożenie lekkie.

Tynktura Warburga i *tynktura przeciw zimnicy*, środek dawno znany, niezawodny, jeżeli jest przyrządzony sumiennie.

W piwnicach swych bardzo stary Koniak i Wina: Malagę, Tokaj i właściwe wino hiszpańskie dla rekonwalescentów w but. ćwierć litrow.

Napoje te przez najsławniejszych lekarzy na klinikach w szpitalach wypróbowane i świadectwami poświadczone zaszczycone zostały.

Skład środków leczniczych specyalnych krajowych i zagranicznych, skład narzędzi chirurgicznych i opatrunków. — Laboratoryum chemiczno-farmaceutyczne. — Fabryka wody sodowej. Skład wód mineralnych. — Skład materyałów dla aptekarzy, chemików, fotografów i t. p.

Apteka pod złotą gwiazdą

Piotra Mikolascha

we Lwowie wyrabia:

Syrup Sulfogwajakolowy

Syrup Sulfogwajakolowy z Kolą

w działalności **zupełnie identyczny z Sirolina** firmy Hoffmann La Roche według orzeczenia Komisyi Przemysł. Tow. Lekars. we Lwowie.

O 50% tańszy od Syroliny.

Syrup Sulfogwajakolowy kosztuje kor. 2·00.
„ „ z Kolą „ kor. 2.50.

Wydaje się tylko na przepis lekarski

i poleca ustalonej sławy

WINA LECZNICZE

rzez Dra Karola Mikolascha pierwsze w Austryi w roku 1870 wprowadzone

Wino Chinowe, Chinowo-żelaziste, Kaskarowe, Cendurango, Borówkowe, Rumbarbarowe, Pepsynowe, Cola, Peptonowe, Malaga, Tokaj stary — Cognac najlepszy.

Zaopatrzone atestami pierwszorzędnych powag lekarskich i naukowych.

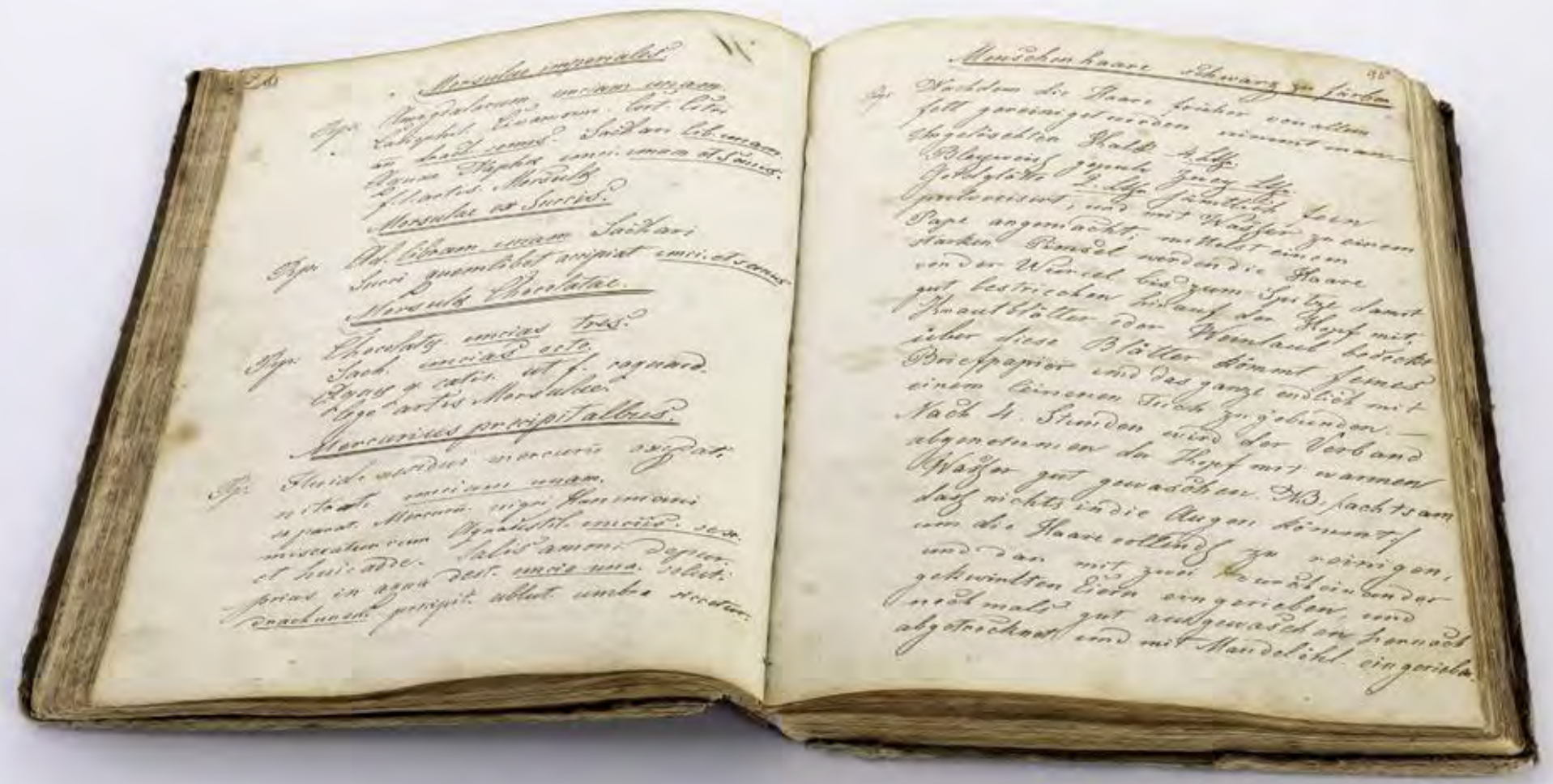
Główny skład wszystkich specyfików krajowych i zagranicznych. 16

RĘKOPIŚMIENNY MANUAŁ IGNACEGO
ŁUKASIEWICZA
Receptariusz prowadzony przez Ignacego Łukasiewicza od 1850 roku.
Prescription book kept by Ignacy Łukasiewicz since 1850.
Ol. Petrae rfol

Manuscript, manuał aptekarski Ignacego Łukasiewicza. 1850.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

6

Z manuału Ignacego Łukasiewicza

Krzysztof Andrzej Koniewicz[1], Monika Urbanik[1]

[1]Muzeum Farmacji Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum, Polska

Farmacja Polska, ISSN 0014-8261 (print); ISSN 2544-8552 (on-line)

Adres do korespondencji
Krzysztof Andrzej Koniewicz, Muzeum Farmacji Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum, ul. Floriańska 25, 31-019, Kraków, Polska;
e-mail: krzysztof.koniewicz@uj.edu.pl

Źródła finansowania
Nie wskazano źródeł finansowania.

Konflikt interesów
Nie istnieje konflikt interesów.

Otrzymano: 2022.04.05
Zaakceptowano: 2022.05.27
Opublikowano on-line: 2022.05.31

DOI
10.32383/farmpol/150485

ORCID
Krzysztof Andrzej Koniewicz - 0000-0002-9016-8135
Monika Urbanik - 0000-0003-2008-4718

Copyright
© Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne

To jest artykuł otwartym dostępie, na licencji CC BY NC
https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

From the Manual of Ignacy Łukasiewicz

This year, we celebrate the 200th birthday of Ignacy Łukasiewicz (1822–1882), a pharmacist, revolutionary and independence activist, the founder of the world's first oil field, a pioneer of the petroleum industry in Europe, the inventor of the kerosene lamp introduced in 1853. Before his invention became known to the public and before he entirely devoted his occupational activity to the petroleum industry, Ignacy Łukasiewicz had been a long-time employee at a pharmacy. The collection of valuable memorabilia relating to Ignacy Łukasiewicz and held at the Jagiellonian University's Museum of Pharmacy contains a manuscript of apothecary manual. An analysis of the manual, authored to a considerable extent by Ignacy Łukasiewicz, leads to a highly interesting picture of therapy administered in the second half of the 19th century. The diversified nature of formulae contained in the manuscript indicates the versatile role played by the then pharmacies. The predominant forms of medicinal drugs recorded in the manual include tinctures, balsams, ointments, syrups, elixirs while rotulae, morsuli and electuaria represent ancient medication forms. The records include formulae for a variety of pharmaceutical preparations administered to cure sexually transmitted diseases, epidemics, formulae for mysterious drugs and miraculous medicines usually omitted in official pharmacopoeias but popular among patients. A large group of formulae contained in the manual is formed by various types of preparations that are conventionally classified in the Pars technica category. Examples include formulae for inks, blacks and shoe polishes, putty for porcelain repair, sealing wax, paints in a variety of colours, parquet lacquers, varnishes and colourful Bengal lights. The manual also contains a curiosity: a large chapter containing recipes for various types of liqueurs and vodkas as well as recipes for preserved food. The apothecary manual also contains cosmetic formulations – for such products as hair dyes, pomades, eau de Cologne, perfumes. A separate chapter is dedicated to methods used to treat poisoning e.g. by arsenic trioxide, copper, lead, baryte, ergot fungi or mushrooms as well as recommended conduct after being bitten by venomous animals.

Keywords: history of pharmacy, Ignacy Łukasiewicz, apothecary manuals.

© Farm Pol, 2022, 78(3): 131–140

„Farmacja Polska” T. 78, nr 3, 2022.

Collegium Kołłątaja
(*Collegium Physicum*)
Uniwersytetu Jagiellońskiego
ul. św. Anny 6 w Krakowie

Studia farmaceutyczne Ignacego Łukasiewicza
na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego
wrzesień 1850 – marzec 1852

I semestr (zimowy) 1850/1851:

- chemia nieorganiczna, farmaceutyczna i lekarsko sądowa – prof. Florian Sawiczewski (ocena „pilnie”)
- botanika – prof. Ignacy R. Czerwiakowski („pilnie”)
- mineralogia – prof. Ludwik Zejszner („pilnie”)
- Nauka o cieple i elektryczności – prof. Ludwik Kuczyński („bardzo pilnie”)

(zapłacił taksę 25 florenów i 30 kreuzerów)

II semestr (letni) 1850/1851:

- chemia organiczna ogólna – prof. F. Sawiczewski („uczęszczał”)
- nauka o lekach chemicznych i organicznych – prof. F. Sawiczewski („uczęszczał”)
- botanika ogólna, stosowana – prof. I. R. Czerwiakowski („pilnie”)
- wycieczki botaniczne z ćwicz. – prof. I. R. Czerwiakowski („pilnie”)
- fizyka doświadczalna – prof. L. Kuczyński („bardzo pilnie”)
- zoologia – prof. L. Zejszner („bardzo pilnie”)

(taksa 25 florenów)

III semestr (zimowy) 1851/1852

- farmakologia – prof. F. Sawiczewski
- chemia policyjno-sądowa – prof. F. Sawiczewski
- chemia ogólna i organiczna – prof. Emil Czyrniański

(zapłacił taksę 10 florenów i otrzymał podpis 23 marca 1852)

Prof. Florian Sawiczewski (1797-1876), farmaceuta, chemik, lekarz, wykładowca farmakognozji, którą wprowadził do programu studiów farmacji (od 1833), założyciel gabinetu farmakognostycznego, kierował katedrą farmacji w latach 1825-1857, dziekan Wydz. Lekarskiego 1837-1841, rektor UJ 1851/1852, założyciel, redaktor i wydawca „Pamiętnika Farmaceutycznego Krakowskiego (1834-1836).

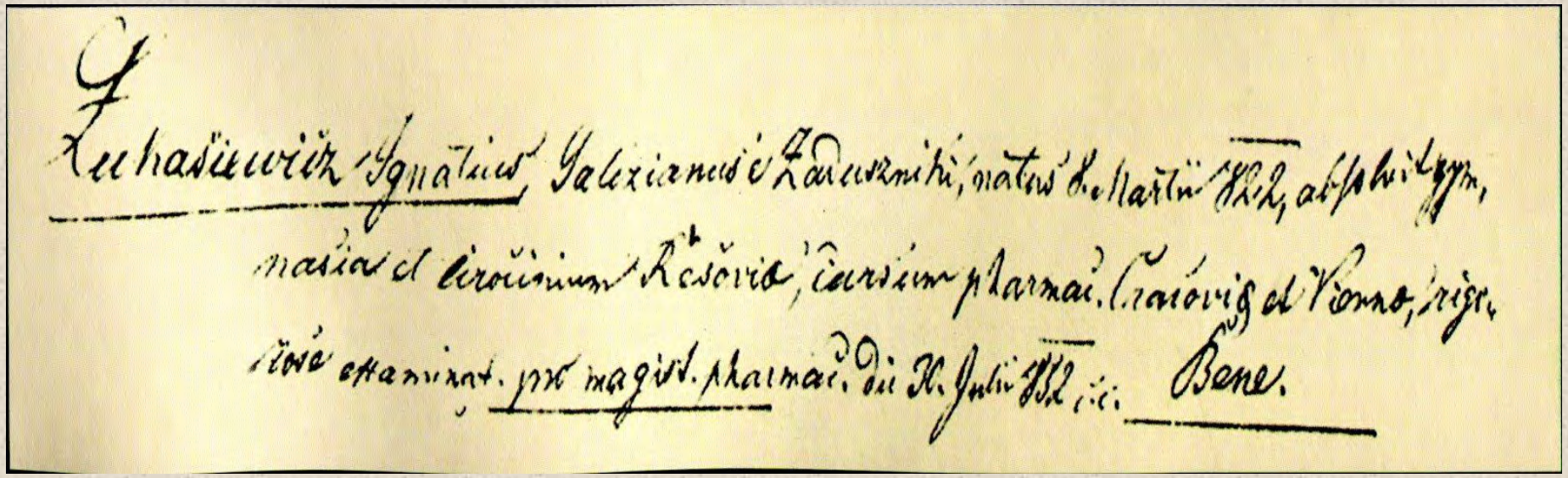

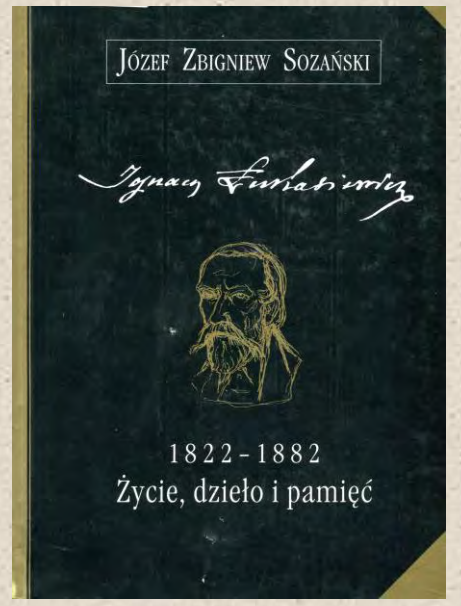
„Pan Ignacy Łukasiewicz nie załącza do podania swego świadectwa udowadniającego, iż na którymkolwiek z uniwersytetów Cesarstwa na kurs farmakognozji uczęszczał, a przedmiot ten za nader ważny i konieczny dla aptekarzów uważam, do składania egzaminów ścisłych przypuszczonym być nie może.”
Prof. Florian Sawiczewski

Die neue Universität in Wien.

Katalog studentów Uniwersytetu Wiedeńskiego – wpis z 30 lipca 1852 potwierdzający ukończenie semestru letniego 1851/1852. Łukasiewicz uczęszczał na wykłady z chemii u prof. Radtenbachera wraz z ćwiczeniami.

Potwierdzenie zdania egzaminu (*rigorosum*) dla magistrów farmacji 30 lipca 1852 z oceną dobrą (*bene*).
„Protokoll Pharmacopoei 1751-1854: I. Łukasiewicz Ignatius. Galizianus e Zaduszniki, natus 8 Martii 1822, absolvit gymnasium et tirocinium Resoviae, cursum pharmac. Cracoviae et Viennae, rigorose examinat(ur) pro magistr. Pharmac. Die 30 Julii 1852 c.c. Bene".

Ignacy Łukasiewicz w laboratorium
Fotografia portretu wykonanego przez Stanisława Jakubczyka.
Instytut Naftowy w Krakowie.

Mgr farmacji Jan Zeh (1817-1897), przemysłowiec, pionier przemysłu naftowego.

Gorlice
Część rynku.

Alembik - aparat do destylacji ropy naftowej konstrukcji I. Łukasiewicza.
Muzeum Regionalne PTTK im. I. Łukasiewicza w Gorlicach.

Moździerz gotycki z apteki w Gorlicach,
z czasów, gdy dzierżawił ją Ignacy Łukasiewicz.
XVI w. Odlew z brązu.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

Waga apteczna z apteki w Gorlicach. XIX wiek.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

Drewniany przyrząd do zwijania bandaży z apteki w Gorlicach.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

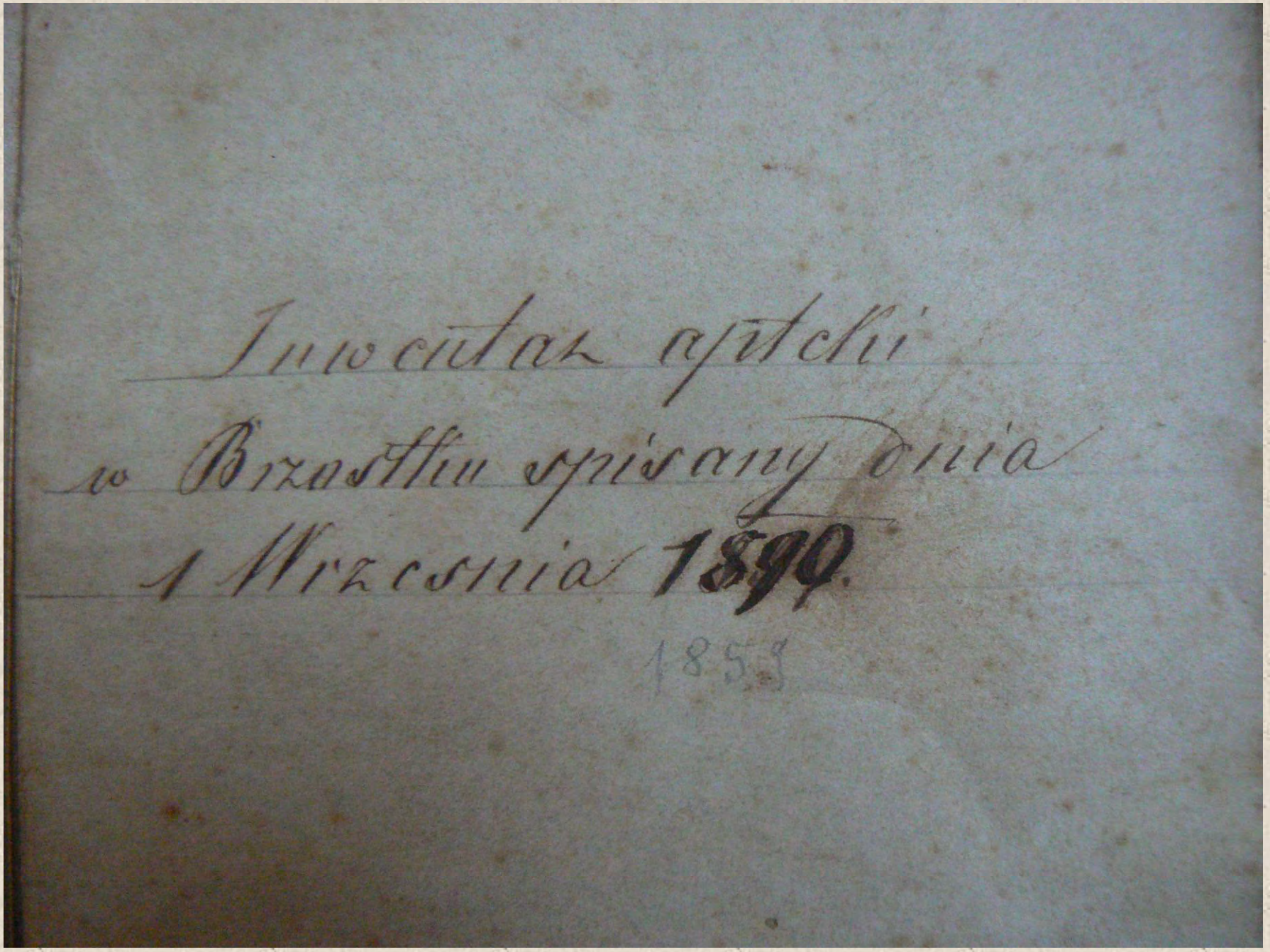
Apteka w Brzostku.

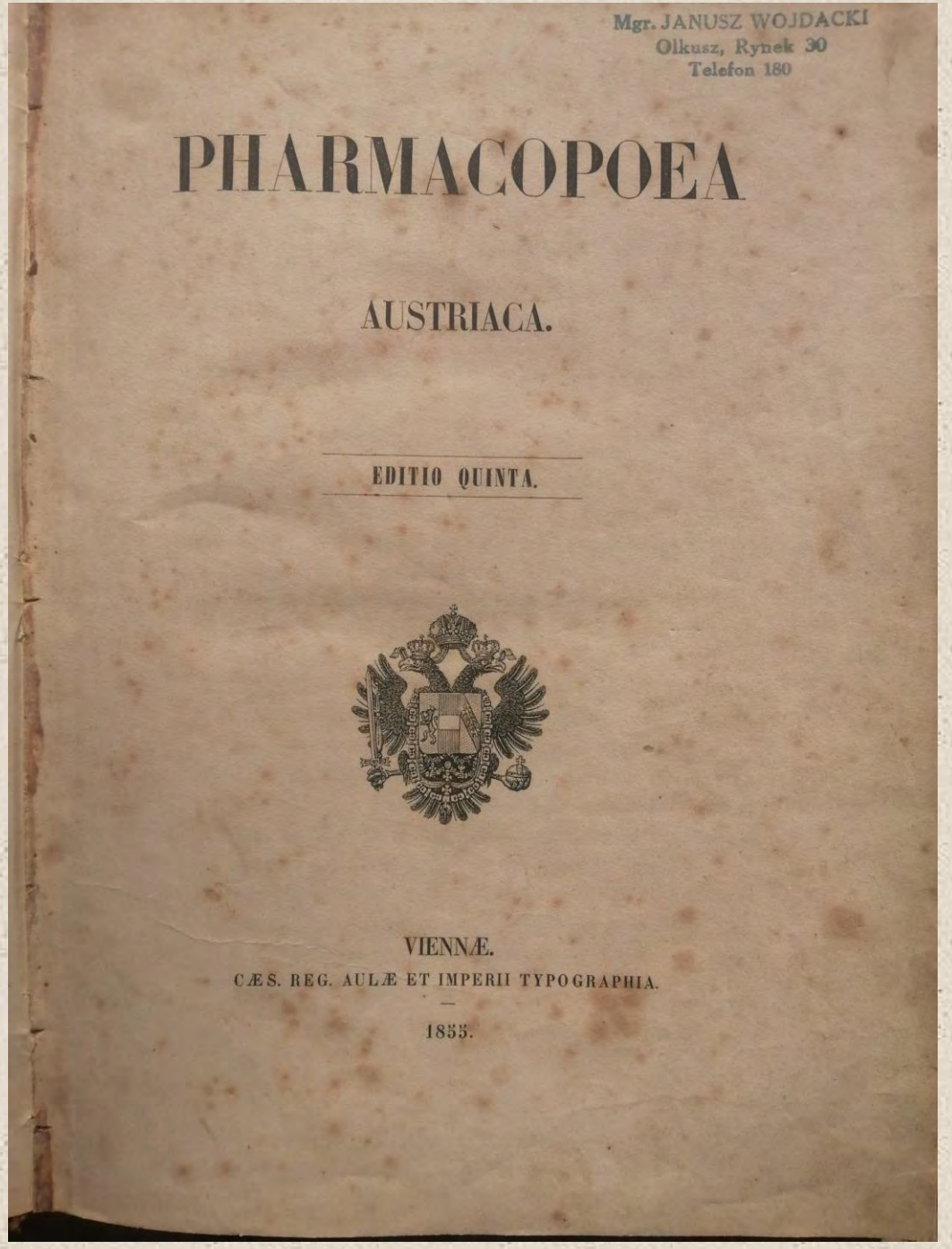
Akwarela. Stanisław Hübner.

Inwentarz apteki w Brzostku,
spisany przez Ignacego Łukasiewicza
1 września 1859.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

RĘKOPIŚMIENNY MANUAŁ IGNACEGO
ŁUKASIEWICZA
Receptariusz prowadzony przez Ignacego Łukasiewicza od 1850 roku.
Prescription book kept by Ignacy Łukasiewicz since 1850.
Ol. Petrae rfol

Inwentarz rzeczy
w Brzostku spisany dnia
1 Września 1890.
1853

Karta tytułowa *Farmakopei Austriackiej*, wyd. V, 1855.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

Jedna z sal ekspozycyjnych Muzeum Farmacji UJ CM, tzw. pokój Ignacego Łukasiewicza

Dwór Ignacego Łukasiewicza w Chorkówce.

Dworek Ignacego Łukasiewicza w Chorkówce

Cegła z inicjałami „IŁH” pochodząca z nieistniejącego dworu Łukasiewiczów w Chorkówce.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

Sekretarzyk pochodzący z dworu Łukasiewiczów w Chorkówce.
Fornirowany drewnem orzechowym. Biedermeier, XIX w.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

Sekretarzyk.
Chorkówka, dwór Łukasiewiczów.
Źródło: Ilustrowany Kurier Codzienny 1932.
NAC Zbiory on-line.

Apteczka domowa, pochodząca z dworu Łukasiewiczów w Chorkówce.
Fornirowana drewnem orzechowym, poł. XIX w.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

C.K. TOWARZYSTWO

GOSPODARCZO-ROLNICZE KRAKOWSKIE.

Gdy na wystawie zwierząt gospodarskich, narzędzi i machin rolniczych w Mieście Jaśle w dniach 27. 28 i 29 Miesiąca Maja 1858 r. przedstawionych, na zasadzie zdania sprawy przez właściwą Komissyą ogłoszonego, osądzono wyroby z płodów ziemnych, w szczególności ~~wyłącznie lecz~~ zaś: Olej Skalny z kopalni Kamfine, Olej do maszyn, Maź na wozy, Asfalt i Gudron, staraniem W^o Ignacego Łukasiewicza Aptekarza w mieście Jaśle zamieszkałego wyrobione, za należące do najcelniejszych, i z tego względu . . . . . przyznano W^o Ignacemu Łukasiewiczowi publiczną pochwałę; c. k. Towarzystwo Gospodarczo-Rolnicze Krakowskie, pochwałę tę niniejszem stwierdza i podać ją do pism publicznych stanowi.

Kraków dnia 15^e Miesiąca Czerwca 1858. roku.

Z Komissyi delegowanej do urządzenia Wystawy gospodarczej w Jaśle
Alexander Grzeski
Władysław Winiarski

Prezydujący:
Mpodeski

Sekretarz:
Dr. Wł. Jarocki

W DRUKARNI CZASU 1853.

Medal I. Łukasiewicza, ufundowany przez Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne w 1967 roku.
Napis w otoku: *De Pharmacia bene meritis*.
Medal przyznawany jest przez PTFarm za wybitne zasługi dla farmacji.

PREZYDENTOWI
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ
PROF. IGN.
MOŚCICKIEMU
III.
ZJAZD NAFTOWY
UROHOBYCZ
13.X.1930

ŁUKASIEWICZ
1853 1882

IGNACY ŁUKASIEWICZ
F.A.MAINOWSKI
1878

TWÓRCY PRZEMYSŁU NAFTOWEGO
W 25 TĄ
ROCZNICE
PRODUCENCI
1878

W 135 ROCZNICĘ ZAPALENIA LAMPY NAFTOWEJ
1822
1882
1853
IGNACY ŁUKASIEWICZ

SITPNiG
LIPIEC 1988
ŁAŃCUT

WIERTNICZO-SZYBOWEGO W BOBRCE
25
LAT
SITPNiG
1961 - 1986

IGNACY ŁUKASIEWICZ
1822 • 1853 • 1882

1822
1882
IGNACY
ŁUKASIEWICZ

STOWARZYSZENIE
INŻYNIERÓW
i TECHNIKÓW
PRZEMYSŁU
NAFTOWEGO
i GAZOWNICZEGO
MUZEUM - SKANSEN
PRZEMYSŁU NAFTOWEGO
w BÓBRCE - 1854-1982

TWÓRCY PRZEMYSŁU NAFTOWEGO
OKRĘG PKEJN KROSNO 1972

IGNACY ŁUKASIEWICZ
1822 - 1882

Wisząca lampa naftowa.

ŻUKAŚIEWICZ
1853 · 1882
JR

Moździerz z apteki w Krośnie, podarowany jej właścicielowi, Janowi Mieszkowskiemu przez I. Łukasiewicza. Wapień.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

OL.
PET
RÆ
f LV

Ol.
Petrae rfct

Portret Ignacego Łukasiewicza, namalowany na podstawie fotografii na zamówienie Okręgowej Izby Aptekarskiej w Krakowie.
M. Wątorski. 1950.
Olej, płótno.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

Moździerz porcelanowy, XIX wiek.
Ze zbiorów rodziny I. Łukasiewicza.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

„ czarna, żelazna skrzyneczka Ignacego, która parokrotnie chroniła w ziemi powstańcze tajemnice…”

dr hab. Jerzy Pilecki, prawnuk siostry I. Łukasiewicza

Pudełko z blachy żelaznej.
wys. 12 cm, dł. osi 20,3 cm

Srebrny dzwonek z monogramem „IŁH”.

Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

Honorata Łukasiewiczowa z bratem, Janem Dydak-Stacherskim.
Fot. W. Twardzicki, Warszawa.
Muzeum Farmacji UJ CM w Krakowie.

ORLEN
PGNiG
GAZ system
PRODUKCJA
tv OBIEKTYW
Łukasz Konopka
Artur Dziurman
Dagny Cipora
Mateusz Mikoś
Peter Lucas
Mariusz Bonaszewski
w roli Ignacego Łukasiewicza
Bogdan A. Miszczak
Producent Filmu
Grzegorz Bara
Wójt Gminy Nowy Żmigród
zapraszają na pokaz filmu
Łukasiewicz
wafciarz romantyk
Film Bogdana A. Miszczaka w reżyserii Macieja Wójcika
26 lipca 2019 godz. 20:00 - Nowy Żmigród, hala sportowa

„Potomność Łukasiewiczowi” – formy upamiętniania przez środowisko farmaceutyczne

- nekrologi i wspomnienia w prasie farmaceutycznej
- gromadzenie pamiątek
- nadawanie imienia instytucjom
- publikacje (książki, opracowania, artykuły)
- filmy dokumentalne, audycje radiowe
- organizacja jubileuszów
- konferencje, sesje, sympozja
- wystawy (stałe i czasowe), wśród nich zbiory Muzeum Farmacji UJ CM

Sekcja Historii Farmacji
Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego Oddział w Krakowie
Muzeum Farmacji CM Uniwersytetu Jagiellońskiego

XII SYMPOZJUM HISTORII FARMACJI NIEDZICA 2003

W RAMACH PROGRAMU OBCHODÓW
Roku Ignacego Łukasiewicza

MATERIAŁY

Niedzica, 5-8 czerwca 2003 r.

Dr Krzysztof Kmieć (1950-2011), nauczyciel akademicki, długoletni pracownik Katedry Farmakognozji Wydz. Farmaceutycznego UJ CM, autor ekslibrisów.

Podczas uroczystej sesji w czasie XII. Sympozjum Historii Farmacji replikę lampy naftowej I. Łukasiewicza przekazał dla Muzeum Farmacji dr inż. Stanisław Szafran, Sekretarz Generalny Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego w Krakowie.

Muzeum Farmacji
Collegium Medicum
Uniwersytet Jagielloński

Sesja Łukasiewiczowska

z okazji
150. rocznicy
zapalenia
pierwszej lampy naftowej

Kraków, 15 października 2003

Ignacy Łukasiewicz (1822-1882)

Dyrektor i Pracownicy Muzeum Farmacji
Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego
mają zaszczyt zaprosić na Sesję Łukasiewiczowską,
która odbędzie się 15 października 2003 r. o godz. 10.00
w Muzeum Farmacji, Kraków, ul. Floriańska 25

W p r o g r a m i e :

Sesja referatowa

L. Ekiert — *Pionierskie prace nad przetwórstwem ropy naftowej przed Ignacym Łukasiewiczem.*

A. Rzepiela, *Ignacy Łukasiewicz jako farmaceuta.*

J. Munia, *Działalność Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce.*

J. Munia, *Muzeum Przemysłu Naftowego w Bóbrce.*

D. Moska, T. Tereszczuk, *Refleksje historyczno-biograficzne nad wynalazkiem Jana Zeha i Ignacego Łukasiewicza. Nowe spojrzenie 150 lat później.*

A. Stabrawa, *Tradycje farmaceutyczne w rodzinie Jana Zeha.*

J. Sozański, *Czego nie ma w dotychczasowych monografiach o Ignacym Łukasiewiczu.*

R. Łętowski, *Prezentacja książki J. Sozańskiego pt. „Ignacy Łukasiewicz".*

Wystawy

Ignacy Łukasiewicz
(autorki wystawy: K. Jaworska i M. Urbanik)

Ignacy Łukasiewicz w ekslibrisie
(autor wystawy: A. Znamirowski)

Coctail

IGNACY ŁUKASIEWICZ

w ekslibrisie

Muzeum Farmacji
CM UJ w Krakowie
ul. Floriańska 25
15.10 - 15.11.2003 r.

poz. kat. 1

poz. kat. 3

EX LIBRIS

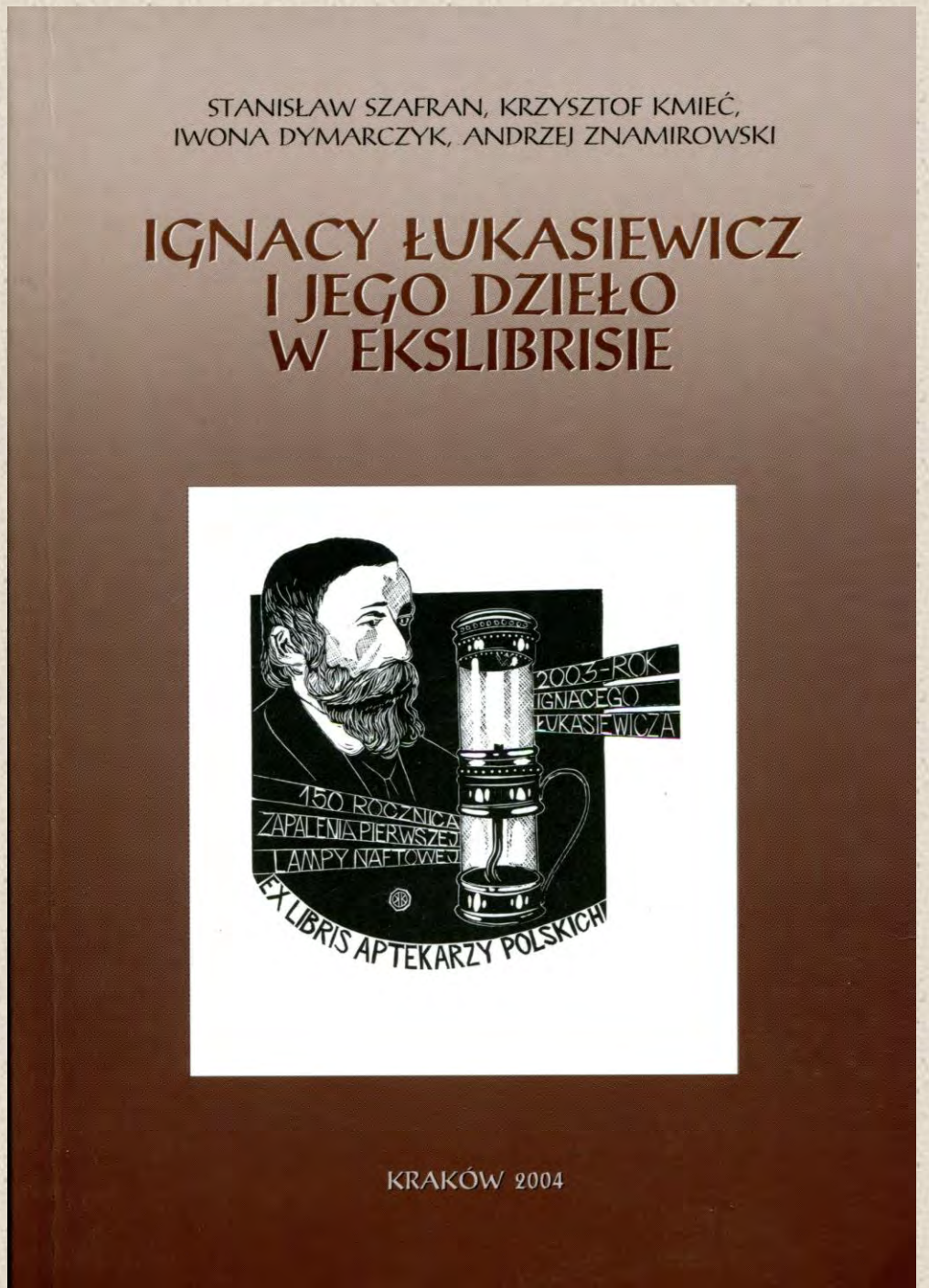
150
LAT
POLSKIEGO
PRZEMYSŁU
NAFTOWEGO

Rok 2003 Rokiem
IGNACEGO
ŁUKASIEWICZA

poz. kat. 6

poz. kat. 18

Katalog ekslibrisu łukasiewiczowskiego wydany z okazji III Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Technicznej „150 lat Europejskiego Górnictwa Naftowego”, kończącej obchody Roku I. Łukasiewicza (2003)

Obchody Roku Ignacego Łukasiewicza

Rokowi 2022 patronują: Maria Grzegorzewska, Maria Konopnicka, **Ignacy Łukasiewicz,** Józef Mackiewicz, Wanda Rutkiewicz, Józef Wybicki oraz Romantyzm Polski

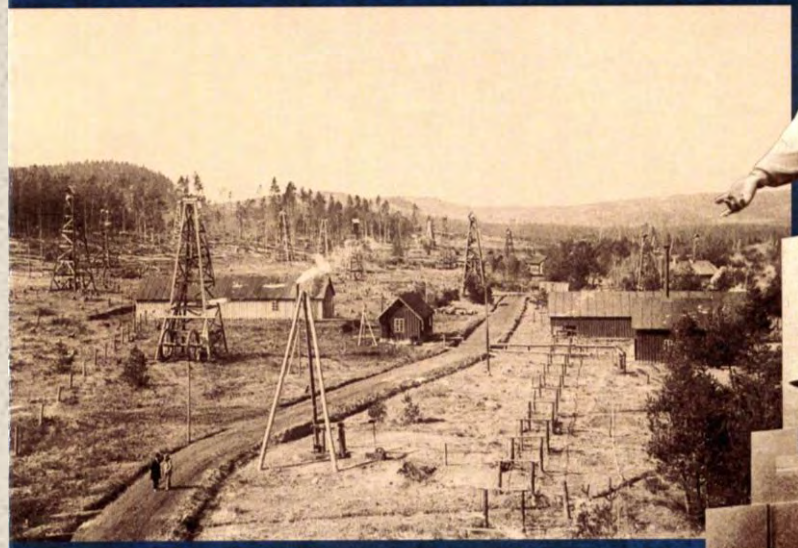
„Ignacy Łukasiewicz należy do zaszczytnego grona Polaków, których działalność odcisnęła wielki i pozytywny wpływ na rozwój naszej Ojczyzny, jak również całego świata”.

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 października 2021 r. w sprawie ustanowienia roku 2022 Rokiem Ignacego Łukasiewicza (M.P. z 2021 r. poz. 1050).

OBCHODY

Roku Ignacego Łukasiewicza w 200-lecie Jego urodzin

KROSNO — ZRĘCIN — BÓBRKA

zaproszenie

PATRONAT HONOROWY

Wicepremier · Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Prof. dr hab. Piotr Gliński

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

SYMPOZJUM NAUKOWE

Ignacy Łukasiewicz – życie i działalność

PROGRAM
Bóbrka • 7 marca 2022 r.

16:00
Rozpoczęcie sympozjum

16:00–16:20
prof. dr hab. Paweł Grata (Uniwersytet Rzeszowski)
W drodze ku wielkości. Młodość Ignacego Łukasiewicza

16:20–16:40
dr n. farm. Agnieszka Rzepiela (Muzeum Farmacji UJ)
Ignacy Łukasiewicz z perspektywy Muzeum Farmacji Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum

16:40–17:00
Krzysztof Gierlach (Muzeum Podkarpackie w Krośnie)
Lampa naftowa. Epokowy wynalazek, dzieło sztuki użytkowej

17:00–17:20
prof. dr hab. Piotr Franaszek (Uniwersytet Jagielloński)
Ignacy Łukasiewicz jako przemysłowiec naftowy

17:20–17:40
Barbara Olejarz (Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza)
Dziedzictwo Ignacego Łukasiewicza

Zarząd Fundacji Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce
Prezes Ryszard Rabski i Dyrektor Barbara Olejarz

Parafia pw. Trójcy Świętej – Fara w Krośnie

Przewodniczący Komisji Kultury i Środków Przekazu Sejmu RP Piotr Babinetz

Prezydent Miasta Krosna Piotr Przytocki

Starosta Krośnieński Jan Pelczar

Wójt Gminy Chorkówka Grzegorz Węgrzynowski

zapraszają na obchody

Roku Ignacego Łukasiewicza w 200-lecie Jego urodzin

PONIEDZIAŁEK · 7 MARCA 2022 ROKU

KROSNO — ZRĘCIN — BÓBRKA

12:00	**KROSNO**	Msza św. w Bazylice Farnej, przemarsz z orkiestrą górniczą
13:30	**KROSNO**	uroczystość przy pomniku Ignacego Łukasiewicza: Hymn Polski i hymn górniczy, złożenie wieńców
14:30	**ZRĘCIN**	złożenie kwiatów na cmentarzu
16:00	**BÓBRKA**	sympozjum pt. *Ignacy Łukasiewicz – życie i działalność*, w Muzeum: powitanie Gości, prezentacja filmowa, wystąpienia Prelegentów

Bardzo prosimy o potwierdzenie uczestnictwa w sympozjum do czwartku 3 marca 2022 r.
e-mailem: konferencja@bobrka.pl, bądź pod numerem telefonu +48 13 43 33 478.

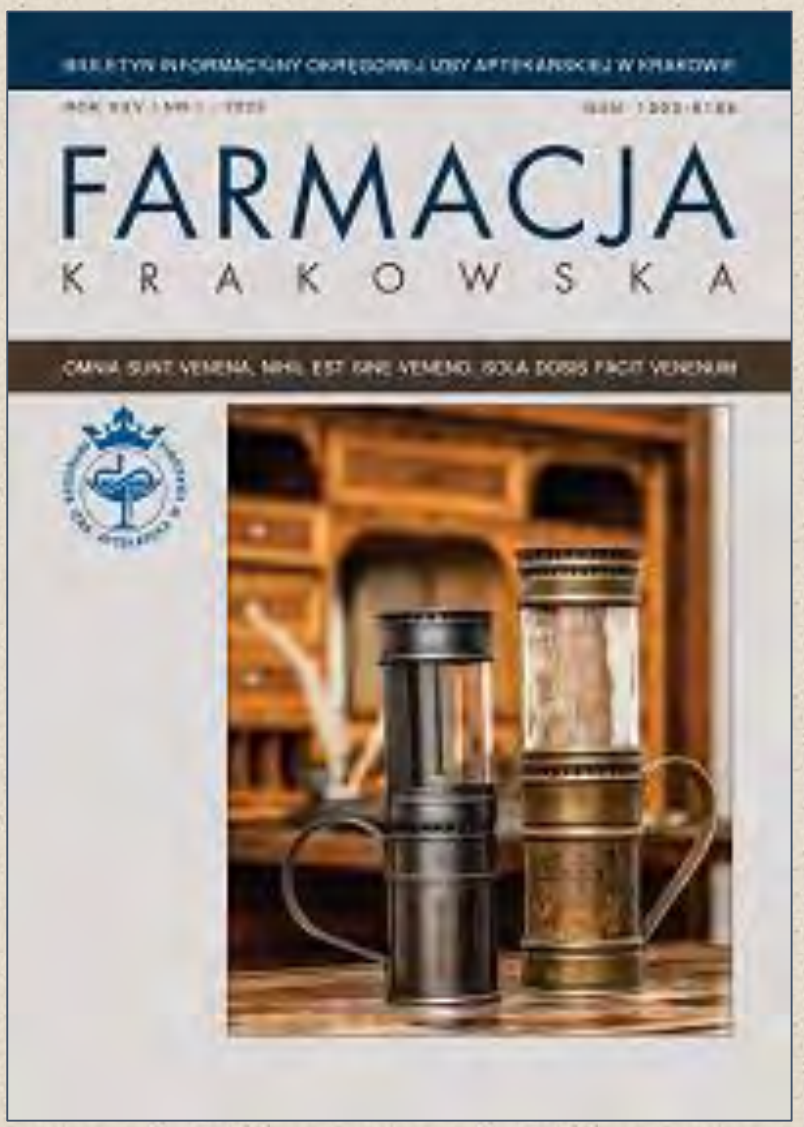

Składanie kwiatów pod pomnikiem I. Łukasiewicza przed Urzędem Miasta w Krośnie. 7 marca 2022

BÓBRKA
najstarsza na świecie
kopalnia ropy naftowej

2022
unesco

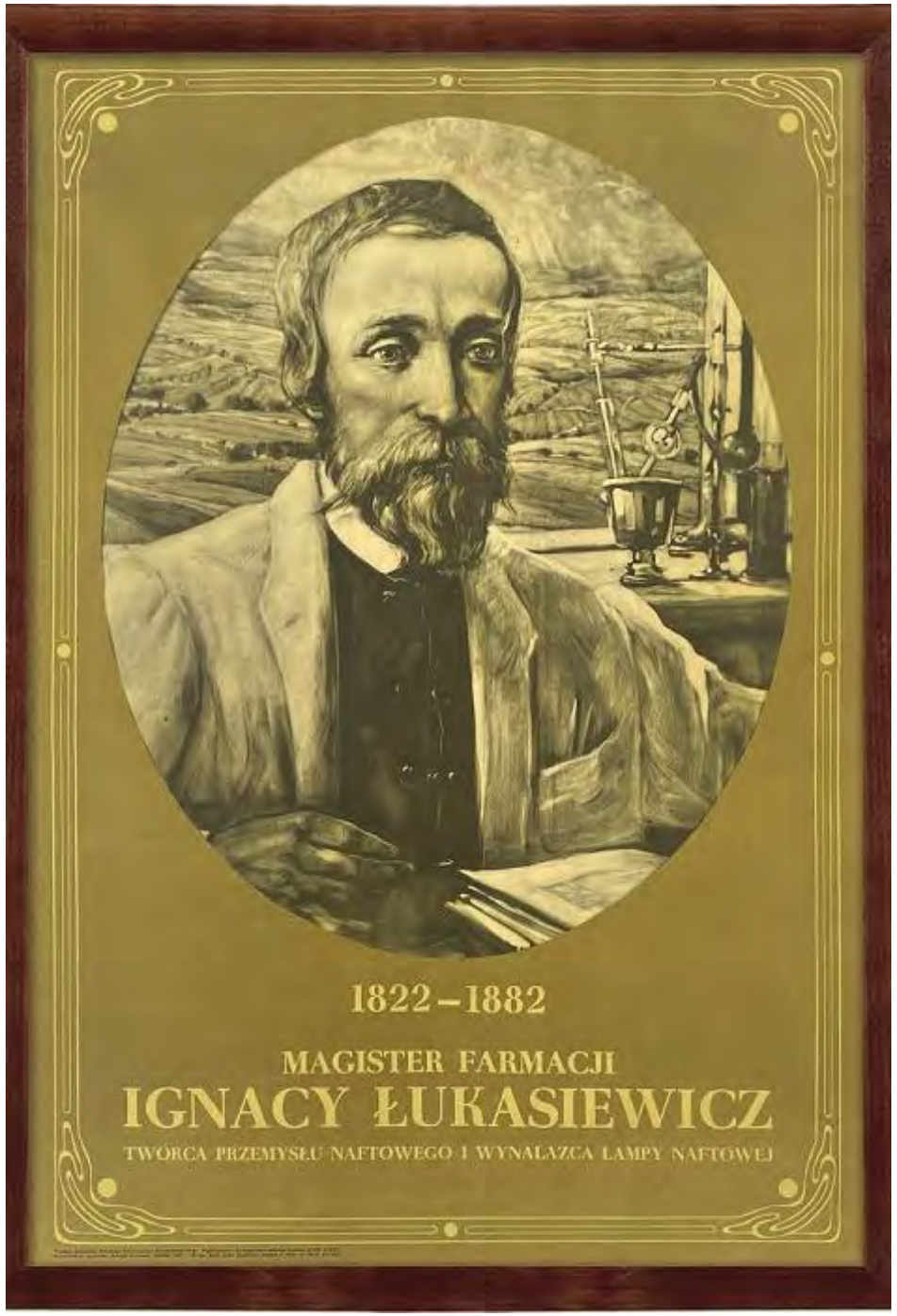

„Szanowni Państwo, Koleżanki i Koledzy! 8 marca 1822 roku urodził się Ignacy Łukasiewicz – jeden z najznakomitszych farmaceutów. W związku z 200. rocznicą jego urodzin Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogłosił rok 2022 Rokiem Ignacego Łukasiewicza”.
Prezes ORA w Krakowie mgr farm. Elżbieta Rząsa-Duran

„SŁYNNI FARMACEUCI”

„Rok 2022 Rokiem Ignacego Łukasiewicza Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił bieżący rok Rokiem Ignacego Łukasiewicza (1822–1882). Jak głosi uchwała, Łukasiewicz należy do „zaszczytnego grona Polaków, których działalność odcisnęła wielki i pozytywny wpływ na rozwój naszej Ojczyzny, jak również całego świata”1 . Okazją do obchodów są przypadające w tym roku 200. rocznica urodzin Łukasiewicza (8 marca) oraz 140. rocznica śmierci (1 stycznia). Warto przypomnieć, że niemal 20 lat temu, w 2003 roku, miały miejsce uroczystości związane ze 150. rocznicą zapalenia lampy naftowej jego konstrukcji. Lampa ta po raz pierwszy została oficjalnie użyta 31 lipca 1853 roku w Szpitalu Powszechnym we Lwowie.”/…/
mgr farm. Iwona Dymarczyk. Muzeum Farmacji UJ CM

„Farmacja Krakowska”
Biuletyn Informacyjny Okręgowej Izby Aptekarskiej w Krakowie.

- Apel do wszystkich aptekarzy R. P.

- Sejm ustanowił mgr farmacji Ignacego Łukasiewicza (1822–1882) patronem roku 2022.
- Ten najwybitniejszy syn polskiej farmacji był ponad 30 lat związany z aptekami Podkarpacia i Lwowa. Jest powszechnie ceniony jako współautor oddestylowania frakcji nafty z ropy naftowej, wynalazca lampy naftowej i pionier górnictwa naftowego i petrochemii.
- Mgr farmacji I. Łukasiewicz wykazał się patriotyzmem. Był konspiratorem, więźniem politycznym, a następnie wspierał powstanie styczniowe.
- Na niwie społecznej dał się poznać jako zręczny i skuteczny organizator i hojny fundator. Nazywany „ojcem Ignacym" przyczynił się do powstania lokalnych dróg i mostów, szkół ludowych, sądów, ubezpieczalni społecznych, kas pożyczkowych. Współfundował kościół.
- Apelujemy do wszystkich aptekarzy w kraju:
- **Zademonstrujmy naszą integrację i łączność z wartościami reprezentowanymi przez mgr I. Łukasiewicza. Zapalmy lampy naftowe (lub ich elektryczne atrapy) we wszystkich witrynach aptecznych przez cały miesiąc marzec. Uzupełnijmy je hasłem MGR FARMACJI IGNACY ŁUKASIEWICZ PATRONEM ROKU 2022. i posterami z jego podobizną.**
- Poprzez tę akcję utworzymy krąg światła dedykowany wielkiemu aptekarzowi udowadniając, że nasza farmaceutyczna przyszłość tkwi korzeniami w osobowości i dziele mgr I. Łukasiewicza.
- Zachodniopomorska Okręgowa Rada Aptekarska
oraz Komisja ds. Etyki, Integracji i Dziedzictwa Zawodowego ZORA
Szczecin , dn. 2. lutego 2022 r.

MOC MUZEÓW - MOC ŚWIATŁA

IGNACY ŁUKASIEWICZ I JEGO LAMPA NAFTOWA
w 200. rocznicę urodzin

Ignacy Łukasiewicz (1822-1882) – farmaceuta, konstruktor pierwszej lampy naftowej i twórca przemysłu naftowego na ziemiach polskich, a także wielki patriota, działacz niepodległościowy, filantrop.

K. Kmieć, *Ex libris Aptekarzy Polskich*, 2003 op. 1645, linoryt

Plakat wystawy o Ignacym Łukasiewiczu, przygotowanej w krakowskim Muzeum Farmacji z okazji „Nocy Muzeów”

13 maja 2022, autorka mgr farm. Iwona Dymarczyk.

MOC MUZEÓW - MOC ŚWIATŁA
IGNACY ŁUKASIEWICZ I JEGO LAMPA NAFTOWA
w 200. rocznicę urodzin

Lampa naftowa Łukasiewicza
Wykaz zabytków związanych z Ignacym Łukasiewiczem
w ekspozycji Muzeum Farmacji UJ CM

Z okazji 20-lecia działalności Sekcji Historii Farmacji Oddziału Szczecińskiego PTFarm., 21 maja br. w XIX wiecznym Zespole Pałacowo-Parkowym Uniwersytetu Szczecińskiego w Małkocinie odbyła się konferencja poświęcona historii farmacji, którą rozpoczął uroczyście Gospodarz, przewodniczący i jednocześnie sekretarz Oddziału Szczecińskiego PTFarm. dr n. farm. Jerzy Waliszewski, zapalając zabytkową lampę naftową.

Sympozjum pod Honorowym Patronatem Dziekana Wydziału Farmaceutycznego prof. dr hab. Jacka Sapy, 27 maja 2022.

Ogólnopolska Sekcja Historii Farmacji
Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego zaprasza na

XXX Jubileuszowe Sympozjum Historii Farmacji

"Ropa naftowa
- dobrodziejstwo czy przekleństwo
współczesnego świata.
W dwusetną rocznicę urodzin
Ignacego Łukasiewicza"

Krosno-Rzeszów 26-29 maja 2022 r.

edycja on-line

Prosimy o zgłoszenia do 5 maja 2022 r. na adres: m.pajak00@gmail.com
Szczegółowe informacje zostaną przekazane osobom zgłoszonym

Partner wydarzenia:

PODKARPACKIE
przestrzeń otwarta

- Sekcja Historii Farmacji PTFarm organizuje w dniach 25-29.09.2022 w Beskidzie Niskim warsztaty naukowe „Śladami Łukasiewicza” z okazji 200. rocznicy urodzin Ignacego Łukasiewicza (Krosno, Bóbrka, Zręcin, Żarnowiec, Biecz)

- Kraków: Uniwersytet Jagielloński – Wydział Farmaceutyczny UJ CM i Muzeum Farmacji, Wydział Chemii UJ, Wydział Geografii i Geologii UJ - organizuje seminarium poświęcone 200-leciu urodzin Ignacego Łukasiewicza w siedzibie Wydziału Chemii (kampus 600-lecia Odnowienia UJ).
- W tym roku zostanie wmurowana tablica pamiątkowa poświęcona I. Łukasiewiczowi w Collegium Kołłątaja.

- Podkarpacka Okręgowa Rada Aptekarska organizuje uroczystość 200. rocznicy urodzin Ignacego Łukasiewicza, październik 2022.

Dziękuję za uwagę